

Talouden toteuma tammikuu - elokuu 2024

Kaupunginhallitus 30.09.2024 § 240
303/02.02.02/2024

Valmistelija

Talousjohtaja Heli Lähteenmäki

Vuosi 2024 lähti liikkeelle talouden kannalta melko tahmeasti, mutta kevään kuluessa tuli näkyviin joitakin valonpilkahduksia talouden elpymisen suhteen. Taantuma selätettiin joku aika sitten, mutta talouskasvu on vielä vaatimatonta. Rakentaminen on edelleen hiljaista etenkin asuntorakentamisen osalta. Työttömyys on kasvanut hiljalleen, ja kesän aikana avoimien työpaikkojen määrä on romahtanut. Tämä ei ole hyvä merkki talouden elpymisen kannalta.

Kuntarahoituksen suhdanne-ennusteen mukaan vasta vuonna 2025 on odotettavissa talouden suurempaa piristymistä. Kuluttajien ostohalukkuutta rajoittaa edelleen korkea korkotaso, vaikka korkojen laskusta on jo pieniä merkkejä. Arvonlisäveron korotus 1.9.2024 alkaen jarruttaa kuluttajien käyttäytymistä. Teolliset investoinnit ovat edelleen jäissä, mutta positiivisia uutisia niiden suhteen toivotaan syksyksi

Vuosi 2024 on kuntien ensimmäinen uusi normaali vuosi hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Vuoden 2023 ylimääräiset verotulohännät jäivät historiaan, ja nyt pitää tulla toimeen pienemmillä verotuloilla. Taantumasta huolimatta työllisyys on pysynyt hyvänä, ja se pitää kunnallisveron tuoton tasaisena. Yhteisöveron ennakoiden maksu on vähentynyt, ja se kertoo yritysten aiempaa heikommasta tilanteesta. Kiinteistöveroä tilitetään vaihtelevasti eri vuosina, joten kuukauden eivät sen osalta ole täysin vertailukelpoisia. Maksuvalmiusraportista on nähtävissä, että toukokuussa "syötiin" kassavaroja reilut 600 000 euroa kuukauden aikana. Kiinteistöveron suuret tilitykset ovat luvassa kesän aikana, ja ne paikkaavat kassaa jonkin verran.

Toimintatuotoissa elokuun toteutuma on hieman keskimääräistä toteutumaa (66,7%) parempi. Tukien ja avustuksia sekä muita tuottoja on saatu enemmän kuin keskimääräinen toteutuma. Tukien ja avustusten suurta toteutumaa selittää omalta osaltaan hankerahojen siirto vuodelta 2023. Sen sijaan myyntituotot laahaavat perässä keskimääräistä toteutumaa. Maksutuotot ovat kirineet yli keskimääräisen toteutuman; täällä vaikuttaa maankäyttömaksujen tuloutus.

Toimintakuluissa henkilöstökulut ovat ylittäneet keskimääräisen toteutuman tason, samoin palvelujen ostot sekä muut kulut. Henkilöstökulujen toteutuma tukee kesäkuun lopun tilanteesta tehtyä ennustetta, jonka mukaan koko vuonna henkilöstökulut ylittyisivät reilusti. Palvelujen ostoissa ja muissa kuluissa menojen kertyminen on etupainotteista, joten kehitys näissä tasaantunee loppuvuotta kohti.

Verotulot ovat toteutuneet lähes talousarvion mukaisesti, mutta valtionosuudet ovat toteutuneet hieman keskimääräistä toteutumaa parempina. Valtionosuuspäätöksiin tuli muutoksia kesällä ja valtionosuudet kasvavat niiden johdosta jonkin verran.

Rahoituksen erät toteutuvat pääosin loppuvuodesta, ja korkokulut ovat edelleen plusmerkkiset, koska lainaa ei ole. Lainanotolle ei ole ollut vielä tarvetta, mutta tilannetta tarkkaillaan jatkuvasti. Maksuvalmiusraportista käy ilmi, että elokuussa syötiin kassaa lähes 1,0 milj. eurolla. Heinäkuun hyvää kassatilannetta selitti suuri kiinteistöverotilitys.

Poistot ovat toteutuvat lähes talousarvion mukaisina. Näiden jälkeen tulos tammi-elokuulta on 1,8 miljoonaa euroa positiivinen, eli se on talousarvion tavoitteen tasolla.

Investointien toteutuma on noussut yli alkuperäisen talousarvion keskimääräisen toteutuman, ja talousarviomuutosten jälkeen investointien määrä pitäisi olla lähellä 20 miljoonaa euroa koko vuonna. Tästä toteutumatahdista ollaan jonkin verran jäljessä.

Elokuun lopun toteutumätiedot antavat jo suuntaa loppuvuoden kehityksestä. Selvää on, että vuosi 2024 on taloudellisesti edellisiä vuosia tiukempi, kun kertaluonteiset, kuntataloutta vahvistaneet erät jäivät historiaan. Kustannusten kasvu on talousarvion toteutumisen suurin uhka kuluvana vuonna.

Talouden toteutuma 8/2024, maksuvalmiusraportti 8/2024 sekä verotulotilitykset tammi-elokuulta 2024 ovat liitteinä.

Liitteet 1-3, KH 30.9.2024

Syyskuun lopun tilanteesta laaditaan vuoden viimeinen ennuste loppuvuoden toteutumisesta. Samassa yhteydessä tullaan käsittelemään myös tarvittavaksi harkitut lisämäärärahaesitykset.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.
Kokouskäsitely	Merkittiin, että henkilöstön edustaja Juha Ovaska oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.